

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 59/97

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jána Klučku a sudcov JUDr. Viery Mrázovej a JUDr. Richarda Rapanta na verejnom zasadnutí senátu 21. apríla 1998 prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], bytom [REDACTED], zastúpenej JUDr. Alíz Bödökovou, advokátkou, Eötvösa 7, Komárno, proti Okresnému úradu v Komárne vo veci porušenia základného práva upraveného v čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného úradu v Komárne, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. j. 9/88/97/3-F z 28. januára 1997 a 24. apríla 1998 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti [REDACTED] **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 1997 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], bytom [REDACTED], zastúpenej JUDr. Alíz Bödökovou, advokátkou, Komárno, Eötvösa 7

(ďalej len „sťažovateľka“), proti rozhodnutiu Okresného úradu v Komárne, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Navrhla, aby ju ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal na ďalšie konanie, a ďalej aby vydal nález, ktorým vysloví, že právoplatným rozhodnutím uvedeného orgánu štátnej správy z 28. januára 1997 došlo k porušeniu jej základných práv upravených v čl. 12 ods. 1 a 2, v čl. 13 ods. 3 a v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Svoj návrh sťažovateľka odôvodnila tým, že ako závetná dedička uplatnila právo na vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a k inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov v lehote podľa § 13 tohto zákona. Rozhodnutie Pozemkového úradu v Komárne č. j. 24/3424/92-R/96-G-500 z 20. februára 1996, ktoré jej nepriznalo vlastnícke právo v konaní o vydanie nehnuteľnosti, zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. Z-2-24 S 73/96-5 z 31. októbra 1996 a vrátil vec na ďalšie konanie správnomu orgánu s právnym názorom, že sťažovateľka, napriek záverom pozemkového úradu, je oprávnenou osobou v zmysle § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 229/1991 Zb.

Sťažovateľke bolo 30. januára 1997 doručené rozhodnutie Okresného úradu v Komárne, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. j. 9/88/97/3-F z 28. januára 1997, ktorým správne konanie v uvedenej veci prerušil podľa § 29 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Prerušenie konania správny orgán odôvodnil tým, že „a) na základe § 11 ods. 1 zákona č. 229/91 Zb. dospel k záveru, že pozemky nemožno oprávnenej osobe vydať, pretože sú vo vlastníctve fyzických osôb a ďalej, že b) podľa zákona č. 180/95 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom bolo 1. 10. 1996 v k. ú. Bohatá zahájené konanie na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim. Až po ukončení tohoto konania bude môcť okresný úrad posúdiť, ktoré pozemky môže oprávnenej osobe vydať a za ktoré nehnuteľnosti si môže oprávnená osoba žiadať náhradu.“.

Podľa poučenia uvedeného v rozhodnutí okresného úradu nemožno proti nemu podať opravný prostriedok, teda je konečné.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci samej vydal nález, že právoplatným rozhodnutím z 28. januára 1997 č. j. 9/88/97-3-F Okresného úradu v Komárne, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky, upraveného v čl. 12 ods. 1 a 2, v čl. 13 ods. 3 a v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej žiadala, aby ústavný súd zrušil právoplatné rozhodnutie z 28. januára 1997 č. j. 9/88/97/3-F Okresného úradu v Komárne, odboru pozemkového, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a aby zaviazal Okresný úrad v Komárne, že je povinný nahradiť sťažovateľke trovy tohto konania.

Ďalej uviedla, že rozhodnutie okresného úradu sa odvoláva na zákon č. 180/1995 Z. z., teda že po skončení obnovy evidencie pozemkov bude môcť posúdiť, ktoré pozemky bude môcť oprávnenej osobe vydať a za ktoré si môže žiadať náhradu. Vyslovila ďalej názor, že zákon č. 229/1991 Zb. neobsahuje žiadne ustanovenie o tom, že riadne a včas uplatnené práva oprávnených osôb sa majú obnovovať aj podľa iných, neskoršie vydať sa majúcich právnych predpisov. Samotný zákon č. 180/1995 Z. z. v § 11 ods. 8 ustanovuje, že návrh na vydanie rozhodnutia o vydržaní vlastníctva k pozemkom správny orgán zamietne, ak podľa písm. b) si vlastnícke právo k pozemku uplatnila v tomto konaní aj iná osoba, alebo ak vlastnícke právo k pozemku je predmetom konania podľa osobitného predpisu. Z odkazu č. 23 plynie priorita podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. Napokon sťažovateľka poukázala na čl. 47 ods. 3 ústavy, ktorý deklaruje, že všetci účastníci sú si v konaní podľa ods. 2 tohto článku rovní. Napadnutým rozhodnutím okresného úradu bolo, podľa jej názoru, porušené ústavné právo rovnosti sťažovateľky ako účastníčky správneho konania v porovnaní s ďalšími účastníkmi, a to použitím § 11 ods. 8 zákona č. 180/1995 Z. z. Nevydaním meritórneho rozhodnutia v reštitučnej veci sa sťažovateľka v postavení oprávnenej osoby považuje za znevýhodnenú, nakoľko na dobu neurčitú, t. j. počas prerušenia správneho konania vyvolaného napadnutým rozhodnutím, je zbavená svojho zákonného práva mať obnovené vlastníctvo podľa

zákona č. 229/1991 Zb. Samotný zákon č. 180/1995 Z. z., podľa jej názoru, vylučuje konanie podľa tohto zákona pred právoplatným skončením reštitučného konania podľa zákona č. 229/1991 Zb.

Okresný úrad v Komárne, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva (v ďalšom len „okresný úrad“) na výzvu ústavného súdu prípisom z 23. júna 1997 č. j. 88/97/8 sa vyjadril k návrhu sťažovateľky a uviedol, že jej ústavné práva rozhodnutím o prerušení konania vzhľadom na konanie o predbežnej otázke, neboli porušené. V ďalšom konaní o reštitučnom nároku sťažovateľky (po rozsudku Krajského súdu v Bratislave Z-2-24 S 73/96-5, ktorým bolo zrušené rozhodnutie č. 24/3424/92-R/96-G500 z 20. februára 1996 bývalého Pozemkového úradu v Komárne o nepriznaní vlastníckeho práva) okresný úrad zistil, že pozemky boli pridelené do vlastníctva fyzických osôb v rámci prídelového pokračovania a podľa § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. sa takéto pozemky nemôžu vydať do vlastníctva fyzickej osoby. V prílohe svojho vyjadrenia okresný úrad predložil platné výmery o vlastníctve pôdy, ktoré získal z PD Bohatá. Ďalej uviedol, že po rokovaní s právnou zástupkyňou sťažovateľky v tejto veci jej bolo známe, že konfiškovaná pôda bola v ďalšom období pridelená podľa prídelových plánov fyzickým osobám, pričom tieto neboli uvedené v spise v čase, keď právna zástupkyňa nahliadala do spisu. Tieto výmery nie sú zapísané v katastri nehnuteľností na listoch vlastníctva v prospech prídelcov, pretože v archívoch sa nenašla grafická časť prídelového plánu a nie je ani jasná poloha pridelených parciel.

Keďže niektoré výmery o vlastníctve pôdy, podľa tvrdenia okresného úradu, nemajú všetky náležitosti (napr. chýbajúci podpis, pečiatka), nenachádzajú sa v spise, ale len u prídelcov. Pri pridelení došlo aj k prideleniu niektorých parciel dvakrát, alebo k odňatiu výmerov a rôznym nezrovnalostiam v súvislosti s dvoma konečnými prídelovými plánmi. Preto je podľa okresného úradu potrebné komplexné riešenie celého problému. Bude nutné prešetriť, koľko takých platných dokladov o vlastníctve existuje a kde sa nachádzajú pridelené parcely.

Podľa zákona č. 180/1995 Z. z. bolo 1. októbra 1996 v k. ú. Bohatá, podľa tvrdenia okresného úradu, „zahájené konanie na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim. Až po ukončení tohoto konania bude môcť okresný úrad posúdiť, ktoré pozemky môže oprávnenej osobe vydať, resp. priznať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a za ktoré nehnuteľnosti si môže oprávnená osoba žiadať náhradu.“

Vzhľadom na uvedené konanie o predbežnej otázke okresný úrad konanie v reštitučnej veci [REDAKOVANÉ] prerušil. Len čo pominú prekážky, pre ktoré sa konanie prerušilo, bude správny orgán v konaní pokračovať.

Na ďalšiu výzvu ústavného súdu okresný úrad doplňujúcim vyjadrením z 5. augusta 1997 predložil oznámenie Okresného úradu v Komárne, odbor katastrálny, z 3. októbra 1996 č. 425-208/1996 o začatí konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim v k. ú. Bohatá, o zriadení komisie podľa § 4 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z. na obnovu evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim, pozvánku na zasadnutie zriadenej komisie na 3. októbra 1996, ako i vyjadrenie Krajského úradu, katastrálny odbor v Nitre, zo 4. augusta 1997. Podľa tohto vyjadrenia bol zmluvný termín na spracovanie registra obnovennej evidencie pozemkov v k. ú. obce Bohatá pre firmu KAGEOD, Na Štepnici 5, Zvolen, ako zhotoviteľa diela, stanovený na marec 1997. Navrhovaným dodatkom č. 1, ktorý predložil zhotoviteľ, požadoval zmenu termínu ukončenia na apríl 1998. Dodatok ku zmluve o dielo č. 154/1996 bol schválený a podpísaný 24. marca 1997. Podľa zmeneného bodu III. pôvodnej zmluvy sa termín objednaného diela presunul na 31. augusta 1998. Okresný úrad ďalej predložil harmonogram konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim, schválený príslušnými orgánmi v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z. z. (príloha č. 3 k uzneseniu vlády SR z roku 1995).

Sťažovateľka prostredníctvom právnej zástupkyne zaujala 9. júla 1997 stanovisko k vyjadreniu okresného úradu. Uviedla v ňom, že zákonná prekážka podľa § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. právne relevantným spôsobom nebola

preukázaná, a preto nie je ani dôvod na prerušenie konania správneho orgánu. Podľa jej názoru rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v rozpore s § 29 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní s použitím § 40 ods. 1 tohto zákona. Právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave o tom, že sťažovateľka je oprávnenou osobou pre účely reštitúcie podľa zákona č. 229/1991 Zb., je správny orgán viazaný podľa § 40 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. Rozhodnutie správneho orgánu o prerušení konania, podľa sťažovateľky „formálne môže byť procesným rozhodnutím, avšak obsahovo priamo porušuje a obmedzuje jej základné práva a slobody podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 2 a 3 ústavy. Samotný reštitučný nárok bol uplatnený 30. decembra 1992 a pre sťažovateľku ... je podstatné a primárne mať prinavrátený majetok bez meškania. Napadnuté rozhodnutie správneho orgánu tento reštitučný proces oddiaľuje na neurčito, predovšetkým však protiústavne.“.

Ústavný súd na predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti 1. októbra 1997 tú jej časť, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie základného práva upraveného v čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa tento zákon, odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti posúdil ústavný súd jej obsahové a procesnoformálne náležitosti a zistil, že v časti namietajúcej porušenie základného práva upraveného v čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nie sú dôvody pre jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, a preto rozhodol prijať ju na ďalšie konanie.

Právna zástupkyňa sťažovateľky listom z 31. októbra 1997 oznámila ústavnému súdu, že „prosí o nariadenie ústneho pojednávania“ v konaní o jej ústavnej sťažnosti.

Pretože sťažovateľka trvala na ústnom pojednávaní, bolo toto vytýčené na 21. apríla 1998. Ústavný súd na ňom vypočul právnu zástupkyňu sťažovateľky. Tá vo svojom vystúpení v podstate zotrvala na pôvodnom návrhu, ako aj jeho dôvodoch, tak ako boli formulované v ústavnej sťažnosti zo 17. marca 1997. Okrem toho právna zástupkyňa na ústnom pojednávaní ústavnému súdu predložila ďalšie listinné dôkazy, a to overenú kópiu oznámenia Štátneho okresného archívu v Komárne z 21. januára 1997 a kópiu rozhodnutia konfiškačnej komisie v Starej Ďale číslo: 58/48-1946 z 19. decembra 1946.

Odporca, t. j. Okresný úrad v Komárne pred začatím ústneho pojednávania telefonicky oznámil, že pre neočakávané ochorenie právnej zástupkyne [REDAKOVANÉ] sa ho nemôže zúčastniť. Ďalšej zástupkyňi odporcu [REDAKOVANÉ] predseda senátu na ústnom pojednávaní oznámil, že podľa § 21 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. štátne orgány ako účastníkov konania pred ústavným súdom môžu zastupovať iba zástupcovia, ktorí musia mať vysokoškolské právnické vzdelanie. S ohľadom na túto skutočnosť ústavný súd umožnil [REDAKOVANÉ] predniesť iba informatívne stanovisko odporcu k predmetu ústavnej sťažnosti a predložiť ďalšie listinné dôkazy. V spojitosti s tým zástupkyňa odporcu predložila na ústnom pojednávaní ústavnému súdu oznámenie o začatí konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim z 3. októbra 1996, zmluvu o dielo č. 154/1996 z 21. júna 1996 o vypracovaní a odovzdaní registra obnovenej evidencie pozemkov v kat. území Bohatá a dodatok č. 1/1997 k zmluve o dielo č. 154/1996 z 24. marca 1997 a harmonogram konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľky v prijatej časti namietajúcej porušenie základného práva upraveného v čl. 47 ods. 3 v spojení so základným právom upraveným v čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky predovšetkým posúdil tvrdenia sťažovateľky, že rozhodnutie Okresného úradu v Komárne č. j. 9/88/97/3-F z 28. januára 1997, ktorým bolo prerušené správne konanie v zmysle § 29 ods. 1 v spojení s § 40 zákona č. 71/1967 Zb. smerujúce k rozhodnutiu podľa § 9 ods. 4 zákona č. 229/1991 Zb., o vlastníctve k nehnuteľnostiam ako oprávnenej osoby podľa § 4 ods. 2 písm. a) tohto zákona, ako procesné rozhodnutie, má povahu rozhodnutia o základnom práve alebo slobode sťažovateľky podľa čl. 127 ústavy.

Sťažovateľka právomoc ústavného súdu odôvodnila tvrdením, že rozhodnutie okresného úradu nemá povahu rozhodnutia o jej práve uplatnenom 30. decembra 1992 na Pozemkovom úrade v Komárne podľa zákona č. 229/1991 Zb. Podľa § 248 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súdy totiž nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o práve alebo povinnosti fyzickej alebo právnickej osoby, najmä všeobecne záväzné akty, rozhodnutia organizačnej povahy a rozhodnutia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal.

Zo znenia ústavnej sťažnosti (str. 4 druhá veta zhora) a z vyjadrenia okresného úradu vyplýva ako nesporné, že namietané rozhodnutie je procesným rozhodnutím. Ustanovenie § 248 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vylučuje zo súdneho preskúmavania rozhodnutia správnych orgánov, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o práve alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby ako je vyššie uvedené. Ods. 2 písm. e) citovaného ustanovenia ďalej výslovne uvádza, že súdy nepreskúmajú rozhodnutia správnych orgánov predbežnej, procesnej a poriadkovej povahy vrátane rozhodnutí o poriadkových pokutách.

Z uvedených skutočností, z ustanovení § 248 ods. 1 a ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku vyplýva jednoznačný záver, že namietané rozhodnutie Okresného úradu v Komárne č. j. 9/88/97/3-F z 28. januára 1997, ktorým bolo

prerušené konanie o vlastníctve k nehnuteľnostiam v zmysle zákona č. 229/1991 Zb., je procesným rozhodnutím vydaným podľa § 29 v spojení s § 40 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Nie je teda ani rozhodnutím o práve alebo povinnosti sťažovateľky ako oprávnenej osoby v konaní podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb.

Námietku sťažovateľky, že zákon č. 229/1991 Zb. „neobsahuje žiadne ustanovenie o tom, že riadne a včas uplatnené práva oprávnených osôb sa majú obnovovať aj podľa iných neskoršie vydaných sa majúcich právnych predpisov“ nemožno považovať za dôvodnú. Vyvracia ju samotná skutočnosť, že po vydaní zákona č. 229/1991 Zb. boli vydané ďalšie zákony (ako napr. zákon č. 42/1992 Zb., zákon č. 93/1992 Zb., zákon č. 186/1993 Z. z. a zákon č. 205/1996 Z. z.), ktorými boli priamo dopĺňované alebo menené príslušné ustanovenia zákona č. 229/1991 Zb. V nadväznosti na zákon č. 229/1991 Zb. (§ 19) boli vydané ďalšie zákony, ktoré na tento zákon nadväzujú, ako je zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, zákon č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom a zákon č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločenstvách. Samotný zákon č. 229/1991 Zb. explicitne nevytlúčil, aby jeho ustanovenia boli dopĺňované a menené ďalšími zákonmi, alebo aby boli prijímané iné zákony, ktoré upravujú otázky súvisiace s vlastníctvom pôdy podľa tohoto zákona. Napokon takéto ustanovenie zákona by zákonodarca mohol meniť alebo zrušiť, ak by to považoval za potrebné.

Ďalšia námietka sťažovateľky sa opierala o § 11 ods. 8 zákona č. 180/1995 Z. z. a s poukazom na jeho odkaz č. 23 vyvodila prioritu konania podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 11 zákona č. 180/1995 Z. z. upravuje podmienky postupu správneho orgánu pri jeho rozhodovaní o potvrdení, že účastník konania nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním. Teda aj ods. 8 tohto ustanovenia upravuje spôsob rozhodovania správneho orgánu (či účastník konania - navrhovateľ nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním) podľa jeho písm. b) tak, že správny orgán návrh zamietne, ak si vlastnícke právo k pozemku uplatnila v tomto konaní aj iná osoba

alebo ak vlastnícke právo k pozemku je predmetom konania podľa osobitného predpisu - odkaz 23 pod čiarou uvádza „napríklad § 80 písm. c) Obč. súdneho poriadku, § 9 zákona č. 229/1991 Zb.“. Z uvedeného nemožno však vyvodit' záver o prioritě konania podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. pred konaním o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa prvej časti zákona č. 180/1995 Z. z. Ustanovenie § 5 ods. 5 tohto zákona totiž ukladá, aby správny orgán vyzval nájomcov pozemkov alebo iné oprávnené osoby - odkaz 11 pod čiarou v tejto súvislosti uvádza § 4 písm. c) zákona č. 266/1992 Zb. (t. j. údaje o právnych vzťahoch, vrátane údajov o vlastníkoch nehnuteľností a o iných osobách oprávnených z právnych vzťahov, ako aj údaje o skutočnostiach súvisiacich s právnymi vzťahmi), aby v určenej lehote poskytli údaje o pozemkoch v ich užívaní a o právnych vzťahoch k nim, ktoré sú im známe z doterajšieho vyporiadania právnych vzťahov k týmto pozemkom podľa osobitných predpisov. Je úplne logické ak ustanovenie § 11 ods. 8 písm. b) zákona č. 180/1995 Z. z., ustanovuje, že správny orgán zamietne návrh navrhovateľa na vydanie rozhodnutia o nadobudnutí vlastníctva k pozemku vydržaním, ak vlastnícke právo je predmetom konania podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb.

Okresný úrad predložil ústavnému súdu fotokópiu Konečného prídellového plánu s rozvrhom prídellových cien a splátkovým plánom zo skonfiškovaných pôdohospodárskych majetkov v kat. území obce Bohatá bývalých vlastníkov [REDAKOVANÉ] potvrdeného 31. mája 1954 a fotokópiu Konečného prídellového plánu tohto majetku z 8. augusta 1957, overenú Štátnym okresným archívom v Komárne 3. novembra 1995. Ďalej okresný úrad predložil 41 fotokópií „Výmeru o vlastníctve pôdy“, vydaného Poverenictvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave podľa § 1 ods. 1 nar. č. 104/1946 Sb. nar. SNR o vlastníctve pôdy pridelenej podľa nar. č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nar. č. 64/1946 Sb. n. SNR o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa. Tieto doklady boli vydané 10. a 11. mája 1948, a 21. apríla 1950. Okresný úrad ich získal z PD Bohatá, kde podľa jeho údajov slúžili ako podklady pre vyplatenie nájmu z pôdy a v čase, keď právna zástupkyňa sťažovateľky nahliadala do spisu, sa v spise

nenachádzali. Uvedené výmery nie sú zapísané v katastri nehnuteľností na listoch vlastníctva v prospech prídelcov, pretože sa, podľa tvrdenia okresného úradu, nenašla grafická časť prídelového plánu a nie je jasná poloha pridelených parciel. Preto bolo nutné začať konanie o obnove evidencie a právnych vzťahov k nim podľa zákona č. 180/1995 Z. z. a až po ukončení tohto konania bude môcť okresný úrad posúdiť, ktoré pozemky môže oprávnenej osobe vydať, resp. priznať vlastnícke právo k nim a za ktoré si bude môcť oprávnená osoba žiadať náhradu.

Z uvedeného skutkového a právneho stavu možno vyvodiť záver, že námietka sťažovateľky o prioritě postupu podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. pred postupom podľa § 11 zákona č. 180/1995 Z. z. nie je vecne nijako preukázaná. Okresný úrad predloženými listinnými dôkazmi totiž preukázal, že v konaní podľa zákona č. 180/1995 Z. z. majú prídelci preukázať nadobudnutie vlastníctva k prídelom poľnohospodárskych nehnuteľností získaných konfiškáciou podľa nariadenia SNR č. 104/1946 Sb. n. SNR (nie vydržaním ako vyplýva z tvrdení sťažovateľky). Podľa § 1 ods. 2 nar. č. 104/1946 Sb. n. SNR výmer o vlastníctve pôdy je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný pozemnoknižný súd uskutoční záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia. Zákon č. 90/1947 Zb. o vykonaní pozemnoknižného poriadku ohľadom konfiškovaného nepriateľského majetku a o úprave niektorých právnych pomerov vzťahujúcich sa na pridelený majetok ustanovil osobitné postupy pre vykonávanie pozemnoknižného poriadku. Na Slovensku jeho vykonávanie v zmysle § 3 ods. 1 tohto zákona u pôdohospodárskeho majetku konfiškovaného podľa nar. č. 104/1945 Sb. n. SNR v znení nar. č. 64/1946 Sb. n. SNR bolo zverené Povereníctvu pôdohospodárstva a pozemkovej reformy. V zmysle § 114 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. (ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 1951) „V prípadoch, v ktorých tak zákon ustanovuje, prechádza vlastníctvo priamo zo zákona, alebo výrokom súdu, úradu alebo orgánu verejnej správy. Ak ide o vec nehnuteľnú, zapíše sa tiež prechod vlastníctva v pozemkovej alebo železničnej knihe, alebo sa na súde uloží listina.“

Všetky uvedené skutočnosti preukazujú, že okresný úrad ako správny orgán konajúci podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. o vlastníctve sťažovateľky ako oprávnenej osoby na priznanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, sa musel zaoberať v rámci tohto konania pred meritórnym rozhodnutím otázkou, t. j. či vydaniu pozemkov nebránia zákonné prekážky predpokladané v § 11 ods. 1 citovaného zákona, v danom prípade podľa jeho písm. a), t. j. že pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby, alebo k pozemku bolo zriadené právo osobného užívania, s výnimkou prípadov uvedených v § 8 citovaného zákona.

Ústavný súd konštatuje, že nie je oprávnený posudzovať zákonnosť rozhodnutia proti ktorému bola ústavná sťažnosť podaná. Jeho úlohou je zistenie, či napadnutým rozhodnutím nebolo porušené základné právo, v danom prípade to, ktoré je upravené v čl. 47 ods. 3 ústavy, čo v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľka namietala. V spojitosti s tým ústavný súd preto považoval za svoju úlohu zaoberať sa nie zákonnou právnou argumentáciou, ktorou sťažovateľka odôvodňovala opodstatnenosť svojej ústavnej sťažnosti, ale iba jej ústavnoprávnymi aspektami.

Tvrdenie sťažovateľky, že „nevydaním meritórneho rozhodnutia v reštitučnej veci sťažovateľky v postavení oprávnenej osoby je znevýhodnená, nakoľko na dobu neurčitú, t. j. počas prerušenia správneho konania vyvolaného napadnutým rozhodnutím je zbavená svojho zákonného práva mať obnovené vlastníctvo podľa zákona č. 229/1991 Zb.“ neznamená, že „právoplatné rozhodnutie okresného úradu, napadnuté ústavnou sťažnosťou, vyvoláva priame porušenie základných ústavných práv vymenovaných v ústavnej sťažnosti“ ako tvrdí sťažovateľka. Ustanovenie čl. 47 ods. 3 ústavy ustanovuje, že „všetci účastníci sú si v konaní podľa ods. 2 rovní“. Z predložených listinných dôkazov ani z tvrdenia sťažovateľky, predneseného na ústnom pojednávaní, že napadnutým rozhodnutím správneho orgánu bolo porušené jej základné právo rovnosti ako účastníčky správneho konania v porovnaní s ďalšími účastníkmi s použitím zákona č. 180/1995 Z. z. § 11 ods. 8, tvrdené porušenie základného práva nemožno zistiť. Odvolávka na § 11 ods. 8 zákona č. 180/1995 Z. z. bola už predtým hodnotená ako nevecná a nepreukázaná. To sa vzťahuje i na

tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 13 ods. 3 ústavy, ktoré okrem poukazu na zákon č. 180/1995 Z. z. ničím neodôvodnila, ani nepreukázala.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že ústavný princíp rovnosti účastníkov je v rovine správneho konania vymedzený v § 4 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb., podľa ktorého všetci účastníci majú v konaní rovnaké procesné práva a povinnosti. V tomto ustanovení je vyjadrená ústavná zásada rovnosti všetkých účastníkov konania, ktorá má však konkrétny výraz predovšetkým v tých ustanoveniach správneho poriadku, ktoré sa týkajú prejednávania a rozhodovania vecí, v ktorých je viacero účastníkov konania. Inak povedané, rovnosť účastníkov existuje iba v konkrétnom správnom konaní, a preto ju nemožno chápať ako nejakú abstraktnú alebo iluzórnu rovnosť, bez vzťahu k iným účastníkom toho istého správneho konania.

Podľa právneho názoru ústavného súdu nemožno považovať za porušenie základného práva rovnosti všetkých účastníkov konania upraveného v čl. 47 ods. 3 ústavy, ak súd, iný štátny orgán alebo orgán verejnej správy v súlade s podmienkami ustanovenými zákonom (v konkrétnom prípade za účelom zistenia, či nie sú prekážky na vydanie pozemkov alebo ich častí predpokladané v § 11 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb.) preruší konanie do doby rozhodnutia o predbežnej otázke. Okolnosť, že k takému prerušeniu konania dôjde, napr. v prípade, ak sa konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim uskutočňuje len v niektorých katastrálnych územiach, nemožno považovať za porušenie základného práva rovnosti účastníkov konania v porovnaní s prípadmi, keď o vydaní pozemkov môže príslušný orgán rozhodnúť na základe vierohodnej evidencie pozemkov o právnych vzťahoch k nim v inom katastrálnom území, v ktorom konanie o obnove evidencie pozemkov a právnych vzťahov k nim nebolo vyhlásené. Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní správnym orgánom medzi iným ukladá povinnosť použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnomu vybaveniu veci (§ 3 ods. 3). Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci (§ 3 ods. 4 prvá veta).

Na základe dôvodov nachádzajúcich sa v odôvodnení tohto rozhodnutia, Ústavný súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u ě e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 1998

Za správnosť opísaného
textu: [REDACTED]

JUDr. Ján **K l u ě k a**
predseda senátu